

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра рослинництва

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри, професор

_____ Володимир ГАНГУР

(протокол «28» серпня 2025 р. №31)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З АГРОНОМІЇ І

освітньо-професійна програма «**Агрономія**»

спеціальність **201 Агрономія**

галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**

рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський)**

навчально-науковий інститут / факультет **Навчально-науковий**

інститут агротехнологій, селекції та екології

Полтава
2025 – 2026 н. р.

Робоча програма виробничої практики з агрономії I для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Мова викладання: **державна.**

Розробники:

ФІЛОНЕНКО Сергій, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;
ШАКАЛІЙ Світлана, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;
МАРІНІЧ Любов, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;
МІЛЕНКО Ольга, доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;
ФІЛОНЕНКО Людмила, методист дирекції ННІ АСЕ.

Погоджено гарантом освітньої програми «Агрономія»

«28» серпня 2025 року

Любов МАРІНІЧ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Агрономія»

протокол «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості
вищої освіти спеціальності

Валентина ОНІПКО

1. Опис практики

Таблиця 1

1. Опис виробничої практики з агрономії I

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти 201А бд 2023	Заочна форма здобуття освіти 201А бз 2023
Загальна кількість годин	180	180
Кількість кредитів	6	6
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (курс)	3	3
Семестр	6	6
Форма семестрового контролю	диференційований залік	диференційований залік

2. Мета та завдання практики

Метою виробничої практики з агрономії I є забезпечення професійної технологічної підготовки майбутніх фахівців з проведення догляду за сільськогосподарськими культурами, методикою обліку забур'яненості посівів, застосування досвіду з розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для подальшого розв'язання виробничих технологічних задач.

Завдання виробничої практики з агрономії I:

- проведення агроекономічного аналізу діючої в господарстві системи землеробства;
- аналізування структури рослинницької галузі господарства і технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт по догляду за рослинами в період сходи – збирання;
- вивчення основних прийомів агротехнічного, біологічного, хімічного методу регулювання забур'яненості посівів;
- проведення робіт з підготовки до збирання озимих та ранніх ярих культур;
- вивчення стану забезпечення в господарстві безпеки життєдіяльності населення, охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;
- ознайомлення зі станом охорони природи в господарстві (підприємстві).

3. Передумови для проходження практики

Передумовою для проходження виробничої практики з агрономії I є навчальні дисципліни, що передують її проведенню відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Агрохімія, Ґрунтознавство з основами геології, Землеробство, Овочівництво, Ентомологія, Стандартизація продукції рослинництва, Технічні культури, Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва, Фітопатологія.

4. Результати проходження практики

Компетентності:

загальні:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

фахові:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

Таблиця 2

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання
ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.	знати закономірності історичного розвитку аграрних відносин, форм власності на землю та організації сільськогосподарського виробництва
	вміти описувати основні етапи історичного розвитку суспільства та аграрної сфери, визначаючи ключові події й процеси, що вплинули на становлення землеробства та сільських територій
	оцінювати вплив історичних подій і державної аграрної політики на формування громадянської свідомості, професійної етики та соціальної відповідальності агронома
	обґрунтовувати власну громадянську позицію, спираючись на знання історичного розвитку суспільства, ролі аграрної галузі у забезпеченні продовольчої безпеки та сталого розвитку
	аналізувати історичний досвід розвитку аграрного сектору з метою розуміння сучасних соціально-економічних і екологічних викликів сільського господарства
	демонструвати усвідомлене ставлення до історичної спадщини аграрної діяльності, принципів раціонального

	землекористування та відповідальності перед громадою і державою
ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.	застосовувати базові методи самоконтролю та самооцінювання, визначати напрями вдосконалення власної підготовки
	самостійно опановувати нові знання у межах освітньої програми, використовуючи навчальну, наукову та довідкову літературу
	демонструвати мотивацію до безперервного професійного розвитку, участі у факультативних заходах, наукових гуртках, конференціях та тренінгах
	вміти раціонально розподіляти час і ресурси, забезпечувати своєчасне та якісне виконання індивідуальних і командних завдань
	використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та електронні ресурси для підтримки своєї самоосвіти
ПРН 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.	знати основні технологічні інновації і вміти оцінювати їхню ефективність в галузі агрономії
	планувати формування високої врожайності сільськогосподарських культур з урахуванням фізіологічних процесів у рослинних організмах, зокрема фотосинтезу, дихання, водного обміну та мінерального живлення, які є важливими для розвитку цих рослин
	аналізувати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії з метою ефективного оцінювання технологічного процесу виробництва рослинницької продукції
ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.	знати фундаментальні дисципліни в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії
	пояснювати вплив різних агрономічних заходів технологій вирощування польових культур з урахуванням знань фундаментальних дисциплін
	планувати заходи із підвищення ефективності вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням знань фундаментальних дисциплін
	аналізувати знання із фундаментальних дисциплін для підбору раціональних агрозаходів у технологіях вирощування сільськогосподарських культур
	оцінювати вплив різних елементів агротехнологій сільськогосподарських культур на водний та поживний режими рослин відповідних культур, використовуючи знання фундаментальних дисциплін
	планувати формування високої врожайності сільськогосподарських культур з урахуванням фізіологічних процесів у рослинних організмах, зокрема фотосинтезу, дихання, водного обміну та мінерального живлення, які є важливими для розвитку цих рослин
ПРН 7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в	знати основні принципи фізіологічних процесів, що проходять у рослинах, з метою розуміння різних агрономічних заходів технологій вирощування сільськогосподарських культур, з урахуванням знань фундаментальних та професійних

обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.	дисциплін
	планувати заходи із підвищення ефективності вирощування польових культур з урахуванням знань фундаментальних та професійних дисциплін
	оцінювати вплив різних елементів агротехнологій на фізіологічні процеси рослин польових культур, використовуючи знання фундаментальних та професійних дисциплін
ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.	знати на операційному рівні методи спостереження, опису, ідентифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття
	ідентифікувати за станом рослин сільськогосподарських культур дефіцит макро- та мікроелементів
	використовувати методи спостереження та опису рослин сільськогосподарських культур з метою визначення відповідної фази їх росту й розвитку
	застосовувати елементи органічного землеробства та різні природоохоронні заходи під час вирощування сільськогосподарських культур з метою підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття
	оптимізувати технологічний процес виробництва рослинницької сировини, застосовуючи енерго- та матеріалоощадні елементи, які мають позитивний вплив на стабільність агроценозів та збереження природного різноманіття
ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.	знати сучасні наукові досягнення з дисциплін загальної та спеціальної професійної підготовки з метою їх подальшого застосування на виробництві
	застосовувати теоретичні знання дисциплін загальної та спеціальної підготовки для розробки технологій вирощування сільськогосподарських культур, які мають враховувати типи ґрунтів, кліматичні умови регіону та специфіку діяльності підприємства
	аналізувати ризики, пов'язані з впровадженням інноваційних технологій вирощування сільськогосподарських культур, і приймати обґрунтовані рішення щодо їхньої реалізації
	оцінювати вплив зовнішніх чинників, зокрема кліматичних, економічних і соціальних, на результативність агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур
	інтегрувати набуті знання із загальних та спеціальних дисциплін для комплексного розуміння технологічних процесів в агрономії
	планувати вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням ресурсоефективності, стійкості до зовнішніх несприятливих чинників навколишнього середовища
ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу	знати про основні поняття сучасних технологій виробництва насінневого матеріалу сільськогосподарських культур
	уміти проектувати й організовувати сучасні технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу польових культур відповідно до встановлених вимог

сіськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.	впроваджувати новітні елементи технологій вирощування насінневого матеріалу сіськогосподарських культур
	розробляти технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сіськогосподарських культур
ПРН 13. Проектувати та організувати заходи вирощування високоякісної сіськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.	знати сучасні методи вирощування високоякісної сіськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог
	обґрунтовувати агрономічну ефективність технологічних процесів спрямованих на досягнення максимальних показників врожайності та якості продукції сіськогосподарських культур
	аналізувати економічні характеристики вирощування сіськогосподарських культур, враховуючи витрати на різноманітні ресурси, прибутковість та ефективність виробничих процесів
	планувати і коригувати складові технологій вирощування сіськогосподарських культур відповідно до специфіки кліматичних та ґрунтових умов
	організувати всі етапи технологічного процесу вирощування сіськогосподарських культур, забезпечуючи дотримання необхідних агротехнічних вимог
ПРН16. Організувати результативні і безпечні умови роботи.	знати дієві, результативні та безпечні умови виробничого процесу рослинницької продукції
	вміти організувати результативні і безпечні умови польових робіт
	сприяти дотримуванню безпечних умов виконання різних польових робіт з метою зменшення до мінімуму ризику виробничого травматизму

5. Програма практики

Тема 1. Природно-кліматичні умови та економічна характеристика.

Географічне положення та загальні відомості про господарство. Агрохімічна характеристика ґрунтів господарства. Характеристика ґрунтово-кліматичних умов зони розміщення господарства. Економічний аналіз рослинницької галузі господарства. Сівозміни господарства та їх структура залежно від спеціалізації агропідприємства. Наявність сіськогосподарської техніки та аналіз її сортименту для виконання основних технологічних операцій із вирощування сіськогосподарських культур в господарстві.

Тема 2. Аналіз виробничої діяльності господарства.

Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність господарства. Обов'язки керівника та спеціалістів різних рівнів. Структура посівних площ за останні 3 роки. Урожайність та валовий збір основних сіськогосподарських культур за останні роки діяльності агропідприємства.

Тема 3. Система насінництва в господарстві.

Набір сортів і гібридів сіськогосподарських культур, що вирощуються в господарстві. Посівні якості насіння згідно ДСТУ (чистота, схожість, вологість, наявність насіння інших рослин, фракційний склад тощо). Підготовка насінневого матеріалу до сівби. Очищення, калібрування, протруювання, інокуляція, ферментація (за потреби).

Тема 4. Технологія вирощування основної культури в господарстві.

Аналіз структурних елементів технології вирощування основної сіськогосподарської культури, що вирощується в агропідприємстві (системи обробітку ґрунту і удобрення, передпосівний обробіток ґрунту й сівба, догляд за посівами, інтегрований захист від бур'янів, шкідників та хвороб, збирання врожаю). Здійснення контролю строків та якості проведення технологічних операцій; встановлення відхилень в

технології поточного року порівняно з технологічними картами. Рекомендовані заходи, які сприятимуть підвищенню продуктивності культур та ефективності технологій їх вирощування.

Тема 5. Індивідуальне завдання.

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань здобувач вищої освіти має сформулювати висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи господарства або впровадження інновації.

В іншому випадку здобувачу-практиканту пропонується виконати індивідуальне завдання за однією із запропонованих тем, що подані в програмі практики. Тематика індивідуального завдання може змінюватися залежно від теми майбутньої кваліфікаційної роботи і має бути обов'язково узгоджена із керівником науково-дослідної практики.

6. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 3

Структура (тематичний план) виробничої практики з агрономії І

Назви теми	Кількість годин Денна форма здобуття освіти 201А_бд_2023	Кількість годин Заочна форма здобуття освіти 201А_бз_2023
Тема 1. Природно-кліматичні умови та економічна характеристика господарства	36	36
Тема 2. Аналіз виробничої діяльності господарства	36	36
Тема 3. Система насінництва в господарстві	36	36
Тема 4. Технологія вирощування основної культури в господарстві	36	36
Тема 5. Індивідуальне завдання	36	36
Разом	180	180

7. Індивідуальні завдання з практики

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань здобувач вищої освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи підприємства або впровадження певної інновації.

В іншому випадку здобувачу-практиканту пропонується виконати індивідуальне завдання за однією із запропонованих тем. Обсяг виконаного завдання має бути не менше, ніж 3-4 стор. Тематика індивідуального завдання може змінюватися залежно від теми майбутньої кваліфікаційної роботи і має бути узгоджена із керівником виробничої практики.

Теми індивідуального завдання:

1. Обґрунтувати систему захисту посівів пшениці озимої в господарстві.
2. Вплив мікроелементів на урожайність соняшнику.
3. Обґрунтувати систему захисту посівів буряків цукрових від бур'янів.
4. Проаналізувати й обґрунтувати систему інтегрованого захисту ріпаку озимого від шкідників і хвороб.
5. Обґрунтувати систему застосування рістстимулюючих препаратів на посівах соняшнику.
6. Простежити за фазами розвитку основних сільськогосподарських культур, які вирощуються на підприємстві, що є базою практики.
7. Порівняти органічну технологію вирощування із загальноприйнятною.
8. Обґрунтувати внесення добрив під основні культури.
9. Вплив біопрепаратів на продуктивність і якість насіння ріпаку ярого.

10. Продуктивність та якість жита озимого за впливу агроєкологічних умов вирощування.
11. Оптимізація системи удобрення буряків цукрових за рахунок їх корневих підживлень.
12. Ефективність позакореневого внесення мікроелементів у посівах буряків цукрових.
13. Вплив сортових властивостей на формування врожайності та технологічних якостей коренеплодів сучасних гібридів буряків цукрових.
14. Екологізація мікроелементного живлення кукурудзи та її вплив на продуктивний потенціал культури.
15. Продуктивність гібридів кукурудзи залежно від норми висіву.
16. Продуктивність гібридів кукурудзи залежно від застосування добрив.
17. Урожайність ріпаку ярого залежно від агротехнічних прийомів вирощування.
18. Формування врожайності пшениці м'якої озимої залежно від внесення різних доз азотних добрив.
19. Вплив сортових властивостей на формування кормової продуктивності стоколосу безостого.
20. Вплив сортових властивостей на формування урожайності гібридів кукурудзи різних груп стиглості.
21. Вплив мінеральних добрив на формування продуктивного потенціалу сортів гороху.
22. Ефективність біологічних препаратів у технології вирощування соняшника.
23. Вплив біопрепаратів на агроєкологічні особливості сортів ячменю ярого.
24. Вплив густоти посадки бульб картоплі на формування її врожайного потенціалу.
25. Формування продуктивного потенціалу гібридів кукурудзи за використання біостимулятора Ерайз.
26. Ефективність та доцільність внесення калійних добрив під буряки цукрові.
27. Формування зернового продуктивного потенціалу кукурудзи за різних способів основного обробітку ґрунту.
28. Еколого-економічні чинники інноваційної системи захисту буряків цукрових від бур'янів.
29. Урожайність та технологічні якості коренеплодів буряків цукрових за різних способів основного обробітку ґрунту.
30. Оптимізація мікроелементного живлення буряків цукрових.
31. Технологія вирощування і зберігання цибулі ріпчастої у приватному господарстві.
32. Вплив агротехніки вирощування сої на урожайність та якість зерна.
33. Якість зерна пшениці озимої залежно від агроєкологічних факторів.
34. Вплив метеорологічних умов і мінерального живлення на врожайність льону олійного.
35. Формування врожаю моркви столової залежно від сортових особливостей.
36. Вплив біостимуляторів на формування продуктивності гороху посівного.
37. Вплив інокуляції насіння за органічної технології вирощування на врожайність сої.
38. Ріст, розвиток і продуктивність гібридів кукурудзи залежно від агротехнічних прийомів.
39. Формування продуктивності гібридів соняшнику залежно від елементів технології вирощування.
40. Рівень продуктивності зерна пшениці м'якої озимої залежно від строків сівби.
41. Продуктивність бобових трав залежно від елементів технології вирощування.
42. Вплив агротехнічних заходів на формування продуктивності горошку посівного (озимого).

43. Оцінка врожайності конопель посівних за технологіями органічного землеробства.
44. Формування продуктивності посівів чини залежно від агротехнічних прийомів вирощування.
45. Ефективність різних способів обробітку ґрунту під кукурудзу на зерно.
46. Формування продуктивності гороху залежно від агротехнічних прийомів.
47. Особливості формування продуктивності гібридів сояшнику залежно від густоти стояння.
48. Ефективність технології передпосівного обробітку ґрунту та інокулювання за вирощування сої в умовах господарства.
49. Формування врожайності зерна кукурудзи залежно від удобрення.
50. Еколого-економічне обґрунтування елементів технології вирощування чебрецю звичайного на лікарську сировину.
51. Урожайність сої залежно від інокуляції посівного матеріалу.
52. Еколого-економічне обґрунтування елементів технології вирощування гісопу лікарського.
53. Вплив традиційної й органічної технологій вирощування на врожайність льону олійного.
54. Еколого-економічне обґрунтування елементів технології вирощування чорнушки посівної на лікарську сировину.
55. Вплив системи удобрення на продуктивність гороху посівного (*Pisum sativum* L.).
56. Продуктивність сорго в залежності від поживного режиму рослин.
57. Агротехнічні прийоми підвищення продуктивності сої в умовах господарства.
58. Агротехнологічні прийоми оптимізації формування продуктивності кукурудзи.
59. Вплив мінерального удобрення на урожайність та якість насіння сояшнику.
60. Вплив агротехнічних заходів на формування високопродуктивних травостоїв стоколосу безостого.
61. Продуктивність ячменю ярого залежно від норми висіву в умовах господарства.
62. Добір високопродуктивних гібридів для підвищення продуктивності сояшнику.
63. Формування продуктивності сортів сої залежно від строків сівби.
64. Оптимізація технологічних прийомів вирощування гібридів кукурудзи різних груп стиглості.
65. Вплив системи удобрення на формування урожайності гібридів сояшнику.
66. Вплив строків сівби на формування урожайності гібридів кукурудзи.
67. Продуктивність алтеї лікарської залежно від елементів технології вирощування.
68. Формування продуктивності огірка та його якість залежно від способів зрошення та внесення добрив.
69. Урожайність та якість капусти білоголової пізньостиглої залежно від застосування мікроелементів.
70. Урожайність пшениці озимої за різних елементів сортової технології вирощування.
71. Вплив комплексних хелатних добрив на урожайність і якість насіння ріпаку озимого.
72. Формування продуктивності конюшини лучної в умовах господарства.
73. Продуктивність гречки за різних норм висіву і ширини міжрядь.
74. Насіннева продуктивність пшениці озимої залежно від сортової агротехніки.
75. Вплив елементів агротехніки на продуктивність нуту.

8. Вимоги до баз практики

Виробнича практика студентів освітньо-професійної програми Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 Агрономія проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програми виробничої практики з агрономії I.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програми виробничої практики.

Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої практики здобувачів, мають відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності 201 Агронісія;
- здатність забезпечити виконання програми виробничої практики з агрономії I;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі виробничої практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);
- надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);
- можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

На час проходження виробничої практики за рішенням керівника підприємства (установи, організації тощо) студенти можуть бути працевлаштованими на штатні посади (за наявності відповідних вакансій), які відповідають вимогам програми практики.

Керівником виробничої практики від підприємства (установи, організації тощо) може бути особа, яка має відповідати наступним вимогам:

- освіта керівника практики від бази практики має бути вищою і відповідати фаху спеціальності Агронісія;
- посада керівника практики від бази практики має бути керівною або з технологічним процесом виробництва рослинницької продукції агропідприємства;
- досвід роботи на відповідній посаді керівника практики від бази практики має бути не менше, ніж три роки.

9. Організація проведення практики

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка наскрізних і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення виробничої практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);
- розподіл студентів за базами практики;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;
- призначення керівників практики;
- складання індивідуальних завдань на практику;
- проведення настановчих зборів студентів;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
- інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, в навчально-науковому інституті – директор, на кафедрах –

завідувачі кафедр. Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету.

Виробнича практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Організація проведення виробничої практики студентів заочної форми навчання здійснюється з урахуванням наявності в них професійного досвіду. Студенти заочної форми здобуття освіти, які мають досвід роботи, стажувалися (не менше одного місяця) або працюють за обраним фахом, допускаються розпорядженням директора інституту до складання семестрового контролю з виробничої практики без її проходження на підставі поданих підтверджуючих документів. Документами, які підтверджують відповідність займаної посади обраному фаху та наявності у студента відповідного практичного досвіду, є довідка з місця роботи чи стажування, засвідчена керівником підприємства (установи, організації тощо), або копія трудової книжки.

Студентам заочної форми здобуття освіти, які не працюють за фахом і не мають досвіду роботи за фахом, проводиться виробнича практика згідно наказу ректора Університету. Проходження студентом виробничої практики може здійснюватися за місцем роботи (без відриву від виробництва) за умови його відповідності вимогам програми практики та укладення договору про проведення практики студентів.

Керівник виробничої практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- контролює своєчасне прибуття студентів до баз практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;
- подає на кафедру звіт керівника виробничої практики;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;
- знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;
- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;
- контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;

- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять виробничу практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;
- пройти цільовий інструктаж з охорони праці;
- отримати документи для проходження практики;
- ознайомитися з програмою практики;
- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підготувати звітну документацію з практики;
- своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

Заходи, пов'язані з організацією виробничої практики студентів, визначаються наказом ректора Університету про проведення практики студентів. Він подається на підпис ректору не пізніше ніж за місяць до початку практики. Відповідальний за його підготовку директор навчально-наукового інституту.

Наказом ректора про проведення виробничої практики студентів визначається:

- місце та період проведення практики;
- список студентів;
- керівники практики від кафедри, відповідно до навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри;
- координатор практики зі спеціальності;
- дата проведення семестрового контролю з практики та терміни звітування за її результатами;
- посадова особа, на яку покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням в навчально-науковому інституті.

10. Вимоги до звітної документації з практики

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форми звітності визначаються робочою програмою практики. До звітної документації відносяться *щоденник практики*, *звіт з практики*.

За результатами проходження виробничої практики студентом подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику з виробничої практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник виробничої практики є звітним документом про виконання студентом програми практики. Записи в щоденнику здобувач-практикант веде щоденно, в яких вказується дата, назва технологічного процесу (роботи), в якому він приймав безпосередню участь, описуються головні складові елементи процесу (роботи): сорти, гібриди культур, попередники, якість підготовки і стан ґрунту, склад агрегату, змінна норма виробітку і фактично виконана робота за зміну, якість роботи, труднощі, недоліки в ході виконання та шляхи їх подолання, відхилення у виконанні окремих технологічних процесів від рекомендованих тощо. Обов'язково потрібно вказати, що саме зробив здобувач вищої освіти (практикант) щодо організації вказаного технологічного процесу (роботи).

У випадках, коли через несприятливі погодні умови виконання програми виробничої практики стає неможливим, практикант повинен працювати зі звітами про виробничу діяльність господарства за минулі роки, книгою історії полів, рекомендаціями

по раціональному використанню добрив та іншими матеріалами, які потрібні для написання звіту про практику.

Щоденник в обов'язковому порядку підписується керівником практики від бази практики, керівником практики від кафедри (з загальною оцінкою і зауваженнями), завіряється в кінці проходження практики керівником бази практики. Без щоденника, заповненого згідно вимог, звіт про проходження науково-дослідної практики не приймається до захисту, тому що щоденник є основою написання всіх його розділів.

Звіт оформлюється за формою, визначеною в додатку 1 та передбачає рукописне його написання. Мова звіту з виробничої практики – державна; стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Обсяг звіту з виробничої практики має складати разом з додатками не більше 25-30 сторінок.

Звіт про виконання здобувачем вищої освіти програми виробничої практики здається ним на кафедру відразу після закінчення практики. Звіт є основним документом для оцінки практики. У ньому здобувач вищої освіти демонструє своє вміння аналізувати та оцінювати найважливіші наслідки господарської діяльності, природно-економічні умови, застосовані у господарстві технологічні прийоми і технології одержання високих урожаїв. Результати господарської діяльності та виробничі показники підприємства здобувач вищої освіти порівнює з досягненнями кращих господарств району, області. Робить власні висновки і вносить конкретні пропозиції щодо кожного розділу роботи і щодо подальшого поліпшення роботи господарства в цілому.

Звіт про виробничу практику розглядається керівниками практики від бази практики і кафедри та супроводжується детальним відгуком про роботу здобувача вищої освіти під час практики. У звіті не допускаються зайві слова, які не мають відношення до конкретного викладення матеріалу та громіздкі теоретичні викладки. Звіт має складатися кожним здобувачем вищої освіти окремо: не допускається складання його двома, трьома і більше студентами разом.

У випадку роботи двох, трьох і більше здобувачів вищої освіти на одній базі практики одночасно, вони повинні поділити роботу між собою і представити самостійні окремі звіти. Звіти, виконані тільки на основі теоретичного аналізу у формі розповіді, списані із інших звітів по практиці, оцінюються незадовільно і не зараховуються.

11. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

За підсумками виробничої практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку.

Диференційований залік з практики здобувачам вищої освіти виставляється упродовж перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики. Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики, внесені до листа оцінювання результатів проходження практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії. Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 4

Схема нарахування балів з виробничої практики (денна форма здобуття освіти)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Результати проходження практики студентом, оцінка яких надана у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики	1-19

Якість оформлення та змістовність наповнення щоденника та звіту з практики	1-40
Презентація студентом результатів виробничої практики з агрономії та відповідей на запитання членів комісії	1-41
Підсумкова оцінка: кількість балів: за 100-бальною шкалою 4-бальною шкалою оцінка за шкалою ЄКТС	100 відмінно А

Таблиця 5

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження виробничої практики студентом, наданих у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики (денна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
13-19	Висока якість виконання завдань практики; активна участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; зразкова трудова дисципліна та дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Здобувач демонструє високий рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
6-12	Добра якість виконання завдань практики; участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; відсутні порушення трудової дисципліни; дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Здобувач демонструє достатній рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
1-5	Незадовільна якість виконання завдань практики; студент не приймав участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; незадовільна трудова дисципліна та порушення норм охорони праці та техніки безпеки. Здобувач демонструє дуже низький рівень виконання завдань практики, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таблиця 6

Шкала і критерії оцінювання якості оформлення та змістовності наповнення щоденника та звіту з практики (денна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
31-40	Звіт з практики має чітку побудову, містить повний перелік додатків з бази практики. Оформлення титульного аркуша відповідає вимогам. Звіт містить елементи новизни, має практичне значення; студент оволодів навиками самостійної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання результатів. Програма практики розкрита. Оформлення щоденника відповідає вимогам щодо ведення та структури практики, не містить виправлень та помарок. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
25-30	Звіт з практики має чітку побудову, містить не повний перелік додатків з бази практики. Оформлення титульного аркуша відповідає вимогам. Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Оформлення щоденника відповідає структурі практики, але не вказана одна складова або має місце: непослідовність тем, незначні виправлення. Здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.

17-24	Звіт з практики немає чіткої побудови, питання викладені не відповідно змісту практики; у ньому міститься лише декілька додатків з бази практики. На титульному аркуші багато помилок і невідповідностей. Програма практики розкрита, мають місце неточності при проведенні аналізу та висвітленні результатів практики. Оформлення щоденника частково відповідає структурі практики, але не вказано декілька складових або має місце непослідовність тем, є велика кількість виправлень. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
9-16	Звіт з практики написаний не послідовно, не містить додатків з бази практики. Оформлення титульного аркуша не відповідає вимогам. Програма практики розкрита частково, мають місце неточності при проведенні аналізу та висвітленні результатів практики. Оформлення щоденника не відповідає структурі практики, має місце непослідовність тем, є велика кількість виправлень. Здобувач демонструє слабкий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
1-8	Текстова частина звіту з практики не поділена на окремі розділи відповідно до питань програми практики. Звіт написаний не в повному обсязі, не містить додатків з бази практики. Програма практики розкрита частково, мають місце суттєві помилки при проведенні аналізу та висвітленні результатів практики. Оформлення титульного аркуша не відповідає вимогам. Оформлення щоденника не відповідає структурі практики, заповнені не всі тижні практики, не вказані теми, містить велику кількість виправлень та помарок. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.

Таблиця 7

Шкала і критерії оцінювання презентації студентів результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії (денна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-41	Відповіді повні з невеликою кількістю неточностей, здобувач вищої освіти дуже добре орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
30-34	Відповіді вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками, здобувач вищої освіти добре орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
20-29	Відповіді середнього рівня з кількома суттєвими помилками, здобувач вищої освіти добре орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
10-19	Відповіді нижче середнього рівня з кількома суттєвими помилками, здобувач вищої освіти слабо орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє слабкий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
1-9	Відповіді на питання з великою кількістю помилок та неточностей, здобувач вищої освіти не орієнтується у презентованому матеріалі, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Семестровий контроль з виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти проводиться під час навчально-екзаменаційної (екзаменаційної) сесії. Диференційований залік з виробничої практики виставляється головою комісії із захисту звітів з практики.

Нарахування балів з виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти здійснюється:

- комісією за результатами співбесіди зі студентом, який має досвід роботи, стажувався або працює за фахом (табл. 8);
- керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики студенту, який не працює за фахом і не має досвіду роботи за фахом, на підставі оцінки результатів проходження практики, якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики, презентації результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії (табл. 9-12).

Диференційований залік з виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти виставляється за результатами виконання студентом програми практики та захисту звіту з практики. Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Таблиця 8

Шкала і критерії оцінювання результатів співбесіди зі студентами, які мають досвід роботи, стажувалися (не менше одного місяця) або працюють за обраним фахом (заочна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
80-100	Повні і кваліфіковані відповіді на поставлені питання. Здобувач показав високий рівень фахових знань. Приймав активну участь у суспільній та організаційній роботі бази практики. Показав зразкову трудову дисципліну та дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Демонструє високий рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
60-79	Відповіді вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками. Здобувач вищої освіти добре орієнтується у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Приймав участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; відсутні порушення трудової дисципліни; дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Демонструє достатній рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
40-59	Відповіді середнього рівня з кількома суттєвими помилками. Здобувач вищої освіти посередньо орієнтується у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Приймав участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; головним чином відсутні порушення трудової дисципліни; дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Демонструє середній рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
20-39	Відповіді нижче середнього рівня з кількома суттєвими помилками. Здобувач слабо орієнтується у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Частково приймав участь у суспільній та організаційній роботі бази практики. Були відмічені незначні порушення трудової дисципліни, дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Демонструє посередній рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
1-19	Відповіді на питання комісії з великою кількістю помилок та невідповідностей. Здобувач вищої освіти не орієнтується у технологічному процесі вирощування основних культур. Незадовільна якість виконання завдань практики; студент не приймав участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; незадовільна трудова дисципліна та порушення норм охорони праці та техніки безпеки, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таблиця 9

Схема нарахування балів з виробничої практики (заочна форма здобуття освіти)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Результати проходження практики студентом, оцінка яких надана у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики	1-19
Якість оформлення та змістовність наповнення щоденника та звіту з практики	1-40
Презентація студентом результатів виробничої практики з агрономії та відповідей на запитання членів комісії	1-41
Підсумкова оцінка: кількість балів: за 100-бальною шкалою 4-бальною шкалою оцінка за шкалою ЄКТС	100 відмінно А

Таблиця 10

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження виробничої практики студентом, наданих у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики (заочна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
13-19	Висока якість виконання завдань практики; активна участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; зразкова трудова дисципліна та дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Здобувач демонструє високий рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
6-12	Добра якість виконання завдань практики; участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; відсутні порушення трудової дисципліни; дотримання норм охорони праці та техніки безпеки. Здобувач демонструє достатній рівень набутих компетентностей і програмованих результатів навчання.
1-5	Незадовільна якість виконання завдань практики; студент не приймав участь у суспільній та організаційній роботі бази практики; незадовільна трудова дисципліна та порушення норм охорони праці та техніки безпеки. Здобувач демонструє дуже низький рівень виконання завдань практики, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таблиця 11

Шкала і критерії оцінювання якості оформлення та змістовності наповнення щоденника та звіту з практики (заочна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
31-40	Звіт з практики має чітку побудову, містить повний перелік додатків з бази практики. Оформлення титульного аркуша відповідає вимогам. Звіт містить елементи новизни, має практичне значення; студент оволодів навиками самостійної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання результатів. Програма практики розкрита. Оформлення щоденника відповідає вимогам щодо ведення та структури практики, не містить виправлень та помарок. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
25-30	Звіт з практики має чітку побудову, містить не повний перелік додатків з бази практики. Оформлення титульного аркуша відповідає вимогам. Програма

	практики розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Оформлення щоденника відповідає структурі практики, але не вказана одна складова або має місце: непослідовність тем, незначні виправлення. Здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
17-24	Звіт з практики немає чіткої побудови, питання викладені не відповідно змісту практики; у ньому міститься лише декілька додатків з бази практики. На титульному аркуші багато помилок і невідповідностей. Програма практики розкрита, мають місце неточності при проведенні аналізу та висвітленні результатів практики. Оформлення щоденника частково відповідає структурі практики, але не вказано декілька складових або має місце непослідовність тем, є велика кількість виправлень. Здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
9-16	Звіт з практики написаний не послідовно, не містить додатків з бази практики. Оформлення титульного аркуша не відповідає вимогам. Програма практики розкрита частково, мають місце неточності при проведенні аналізу та висвітленні результатів практики. Оформлення щоденника не відповідає структурі практики, має місце непослідовність тем, є велика кількість виправлень. Здобувач демонструє слабкий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
1-8	Текстова частина звіту з практики не поділена на окремі розділи відповідно до питань програми практики. Звіт написаний не в повному обсязі, не містить додатків з бази практики. Програма практики розкрита частково, мають місце суттєві помилки при проведенні аналізу та висвітленні результатів практики. Оформлення титульного аркуша не відповідає вимогам. Оформлення щоденника не відповідає структурі практики, заповнені не всі тижні практики, не вказані теми, містить велику кількість виправлень та помарок. Здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.

Таблиця 12

Шкала і критерії оцінювання презентації студентів результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії (заочна форма здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-41	Відповіді повні з невеликою кількістю неточностей, здобувач вищої освіти дуже добре орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
30-34	Відповіді вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками, здобувач вищої освіти добре орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
20-29	Відповіді середнього рівня з кількома суттєвими помилками, здобувач вищої освіти добре орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
10-19	Відповіді нижче середнього рівня з кількома суттєвими помилками, здобувач вищої освіти слабо орієнтується у презентованому матеріалі і демонструє слабкий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання.
1-9	Відповіді на питання з великою кількістю помилок та неточностей, здобувач вищої освіти не орієнтується у презентованому матеріалі, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки – на Вченій раді навчально-наукового інституту та Університету.

Результати семестрового контролю з виробничої практики вносяться відповідно керівником навчальної практики від кафедри та головою комісії із захисту звітів з практики у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача вищої освіти, а також методистом директорату навчально-наукового інституту – в навчальну картку здобувача вищої освіти.

Відомість обліку успішності з практики студентів подається в директорат навчально-наукового інституту у день проведення семестрового контролю чи на наступний робочий день. Відповідальність за достовірність інформації, правильність та своєчасність заповнення відомості обліку успішності несе керівник навчальної практики від кафедри чи голова комісії із захисту звітів з виробничої практики.

12. Політика проходження практики

- *щодо термінів проходження та звітування за результатами практики:* За підсумками виробничої практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики здобувачам вищої освіти денної форми навчання виставляється упродовж перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики. Диференційований залік з виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти виставляється під час навчально-екзаменаційної сесії.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики. Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі: оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики; оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики. Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

- *щодо академічної доброчесності:* Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладається на здобувачів вищої освіти. Здобувач повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

- *щодо оскарження результатів оцінювання:* Після оголошення результатів семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, яка протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. 5-те вид., виправ., допов. Львів : НВФ «Українські технології», 2022. 806 с.

2. Мельник А.В., Троценко В.І. Рослинництво з основами технології переробки. Практикум. К.: Університетська книга, 2023. 384 с.

3. Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А. та ін. Рослинництво з основами кормовиробництва та агрометеорології. Частина 1. Рослинництво. Підручник. Київ: Прінтеко, 2023. 611 с.

Допоміжні

1. Буряківництво. Проблеми інтенсифікації та ресурсозбереження. Київ : НВП ТОВ «Альфа-стевія ЛТД», 2007. 486 с.

2. Гаврилюк Г. Р., Вознюк Л. Ф., Живолуп Г. І. і інші. Підготовка до роботи машинно тракторних агрегатів та виконання механізованих робіт. Посібник для навчальної практики з курсу «Механізація с.-г. виробництва» для студентів вищих аграрних закладів освіти II-IV рівнів акредитації за напрямом 201 Агрономія. Київ: Аграрна освіта, 2000. 67 с.

3. Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А., Юник А.В. Морфобіологічні особливості та технологія вирощування технічних культур / за ред. М.Я. Дмитришака. Вінниця : «Нілан-ЛТД», 2017. 484 с.

4. Домарацький Є.О., Козлова О.П., Базалій В.В. Агробіологічне обґрунтування застосування біопрепаратів в технології вирощування соняшника. Монографія. Херсон: Олді-плюс, 2019. 188 с.

5. Зінченко О. І., Салатенко В. Н., Білоножко М. А. Рослинництво. Київ: Аграрна освіта, 2001. 587 с.

6. Каленська С.М. та ін. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві. Підручник. Вінниця: Рогальська І. О., 2015. 448 с.

7. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. 800 с.

8. Мазур В.А., Поліщук І.С., Телекало Н.В., Мордванюк М.О. Рослинництво. Навчальний посібник (частина 1). Вінниця: Видавництво ТОВ «Друк». 2020. 352 с.

9. Мельник А. В. Рослинництво з основами технології переробки. Практикум : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. за ред. А. В. Мельника, В. І. Троценка. Суми : Університетська книга, 2017. 383 с.

10. Мельник А. В.. Агробіологічні особливості вирощування соняшнику та ріпаку ярого в умовах Північно-східного Лісостепу України. Аналітичний огляд та результати досліджень : монографія. Суми : Університетська книга, 2017. 229 с.

11. Паламарчук В. Д., Поліщук І. С., Мазур В. А., Паламарчук О. Д. Новітні агротехнології у рослинництві. Підручник. Вінниця, 2017. 602 с.

12. Роїк М.В. Буряки. Київ : «XXI вік», 2001. 318 с.

13. Секун М.П., Лапа О.М. та ін. Технологія вирощування і захисту ріпаку. Київ: ТОВ «Глобус-Принт», 2008. 116 с.

14. Троценко В.І. Соняшник: селекція, насінництво, технологія вирощування. Монографія. Суми: Університетська книга, 2020. 286 с.

15. Філоненко С. В., Кочерга А. А., Ляшенко В. В. Буряківництво. Лабораторно-практичні заняття. Полтава: «Камелот», 2008. 368 с.

16. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. Ч. II. Технічні та кормові культури. Харків : ТО Ексклюзив, 2008. 380 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України – dir@dns.gb.kiev.ua

2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – nlu@csl.freenet.kiev.ua

3. Інститут олійних культур НААН України. URL: <http://imk.zp.ua/>

4. Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України. URL: <https://bio.gov.ua/>

5. ННЦ «Інститут землеробства НААН». URL: <http://zemlerobstvo.com>

6. Інститут луб'яних культур. URL: <http://ibc-naas.com/>
 7. Електронний науковий журнал «Новітні агротехнології». URL: <http://plant.gov.ua/uk/plant/pro-zhurnal>
 8. Електронний журнал «Агроном». URL: <http://agronom.com.ua>
 9. Електронний журнал «Пропозиція». URL: <http://www.propozitsiya.com>
- Електронний науковий журнал «Цукрові буряки». URL: <http://sugarbeet.gov.ua/category/pr/zhurnal-tsb>

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

Кафедра _____

З В І Т

з _____ практики

студента _____ курсу _____ групи

СВО бакалавр

освітньо-професійної програми _____

спеціальності _____

База практики:

_____ району _____ області

Керівник практики від бази практики:

Керівник практики від кафедри

Захист звіту відбувся: _____

Оцінка: за 4 –бальною шкалою _____

за 100 - бальною шкалою, оцінка ЄКТС _____

Члени комісії: _____

Полтава – 20____ року

Метеорологічні умови господарства

Місяці	Середня багаторічна температура повітря, °С	Середня багаторічна кількість опадів, мм
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		

**1.3. Загальна економічна характеристика господарства
Земельні угіддя**

Види угідь	Площа, га	%
Рілля		
Пасовища		
Дороги		
Будівлі та двори		
Інші землі		
Всього землі		

Трудові ресурси господарства

№	Показники	Кількість осіб		
		20_____	20_____	20_____
	Адміністративно-керівний персонал			
	Інженерно-технічний персонал			
	Всього працівників			

Валовий збір основних сільськогосподарських культур за останні 3 роки, т

Сільськогосподарські культури	Роки			Середній, т/га
	20____	20__	20____	

2.2. Система сівозмін та стан їх освоєння

Сівозміна	№ поля	Чергування культур	Площа, га
польова			
Всього			
польова			
Всього			
польова			
Всього			
Всього		орних земель	

2.3. Система обробітку ґрунту та використання добрив в польовій сівозміні

2.4. Інтегрована система захисту сільськогосподарських культур в господарстві

3. СИСТЕМА НАСІННИЦТВА В ГОСПОДАРСТВІ (опис сортів та гібридів)

3.1. Зберігання та переробка продукції рослинництва

3.2. Технічне забезпечення технологічних процесів галузі рослинництва

№	Назва	Марка	Кількість, шт.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

4. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ОСНОВНОЇ КУЛЬТУРИ В ГОСПОДАРСТВІ

4.1. Стан охорони праці в господарстві

5. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ДОДАТКИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ,
 СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ

результатів проходження виробничої практики з Агрономії

студента освітньо-професійної програми Агрономія спеціальності

201 Агрономія

_____ курсу _____ групи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної
 форми навчання

Період практики: з «___» _____ 20__р. по «___» _____ 20__р.

з «___» _____ 20__р. по «___» _____ 20__р.

Види робіт, що підлягають оцінюванню		Максимальна кількість балів	Результат оцінювання	Підпис
Результати проходження практики студентом, оцінка яких надана у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики		25		
Якість оформлення і змістовність наповнення щоденника та звіту з практики		20		
Виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики		14		
Загальна кількість балів, нарахована керівником практики від кафедри (до захисту)		59		
Презентація студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії		41		
Підсумкова оцінка:	кількість балів за 100-бальною шкалою			
	за 4-бальною шкалою			
	оцінка ЄКТС			